

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.

U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

Heemkundekring Boxtel

Nieuwsbrief – november 2013

Uitnodiging dinsdag 26 november 2013 om 20.00 uur, lezing en presentatie van het boek van ons heemkundelid Pater Kapucijn Hans de Visser. De avond vindt plaats in zaal De Adelaar, Baroniestraat 75, 5281 JC Boxtel

‘BOXTEL: een heerlijkheid tussen twee heren ca 1100 – 1652’ Van hulde aan de keizer naar trouw aan de hertog

Hans de Visser heeft in het verleden, aan de hand van zijn familie geschiedenis, al enkele historische boeken geschreven. Maar nu verschijnt zijn grote levenswerk over de Heerlijkheid Boxtel. Het boek handelt zowel over Boxtel, als Liempde en Esch.

Aan de totstandkoming van het boek is jarenlang en zeer intensief archiefonderzoek vooraf gegaan. Een leenbrief uit 1356 is de basis geweest voor het onderzoek. Dit document is eeuwenlang het bewijsstuk geweest dat Boxtel aan de keizer van het Roomse Rijk toebehoorde. Ook al lag Boxtel in het hertogdom Brabant, de Boxtelaren waren bestuurlijk en rechterlijk niet ondergeschikt aan de hertog van Brabant en aan de magistraat van 's-Hertogenbosch. Boxtel had een aparte status binnen de Bossche Meierij. De hertogen probeerden deze heerlijkheid in te lijven en het Bossche bestuur wilde de Boxtelaren van zich afhankelijk maken. Om hun identiteit te behouden kozen de Boxtelaren voor een tweesporenbeleid. Zij hielden vast aan hun onafhankelijkheid maar bleven tegelijk bevriend met de hertog. Dankzij deze vriendschapsbanden ontvingen de Boxtelse heren de heerlijkheid Groot-Liempde in leen. Vanaf 1391 waren beide dorpen met elkaar verbonden. Aan de voortdurende inspanningen van de Boxtelaren en Liempdenaren om hun bijzondere positie in stand te houden kwam na de Tachtigjarige Oorlog noodgedwongen een einde. Vanaf 1648 maakten de Staten-Generaal te 's-Gravenhage in beide dorpen de dienst op bestuurlijk en rechterlijk vlak uit.

Nieuwsbrief - november 2013

In het centrum van Boxtel staat de Sint-Petrusbasiliek op een heuvel. Deze kerk imponeert en de heuvel eronder intrigeert. Naar deze heuvel wordt gewezen, als het gaat om de wordingsgeschiedenis van middeleeuws Boxtel. Volgens archeologisch onderzoek en opties van een wichelroedeloper stond in die tijd op deze heuvel zeer waarschijnlijk een 'versterkt verblijf'. Daar woonde een edelman die Boxtel tot zijn heerlijkheid maakte.

Niet alleen op profaan maar ook op kerkelijk vlak waren Boxtel en Liempde niet ondergeschikt aan de regionale overheden. Hun priesters, opgenomen in een kanunnikencollege, hadden van de paus te Rome in 1512 het voorrecht gekregen om alleen aan hem te moeten gehoorzamen. Over hen had de plaatselijke bisschop geen zeggingsmacht. Zodoende was tussen hen voortdurend een gevecht om het recht. De bisschoppen van 's-Hertogenbosch deden verwoede pogingen deze geestelijken onder hun gezag te stellen maar de Boxtelse kanunniken verzetten zich heftig hiertegen.

Na de Vrede van Munster bepaalden de Staten-Generaal dat de heerlijkheden Boxtel en Liempde voortaan tot het Generaliteitsland Staats-Brabant behoorden. Dit betekende dat de Boxtelaren en Liempdenaren in 1652 voor het eerst ter plaatse de gevolgen van de strenge maatregelen uit 's-Gravenhage ondervonden, die tegen hun politieke, juridische en godsdienstige identiteit waren gericht.

In dit boek wordt deze geschiedenis van Boxtel en Liempde in verhaalvorm beschreven. Dit wil zeggen, dat de historische gebeurtenissen binnen hun concrete contexten worden geplaatst. Dit gebeurt op basis van overgeleverde, betrouwbare bronnen.

In de kaders worden bijzondere gebeurtenissen en anekdotes uit Boxtel, Liempde en Esch vermeld. Het werk omvat 486 pagina's. Het is verlicht met ruim 170 illustraties, waaronder 78 heel bijzondere pentekeningen die gemaakt zijn door medebroeder Kapucijn Jan Phillipus. Tijdens de avond op 26 november is het boek te koop, de prijs is slechts € 19,95. Daarna is het te koop bij de Boxtelse Boekhandel Elckerlijc www.elckerlijc.nl

MEDEDELINGEN

Lezingen in 2014: De lezingen zijn op de dinsdagen 14 januari, 25 februari, 8 april, 13 mei, 23 september, 21 oktober, 18 november.

Het heeft onze koning behaagd.....Ruud van Nooijen kreeg op 1 nov de versierselen opgespeld voor zijn inzet, op velerlei gebieden, waaronder de Heemkundekring en Hendrik Verhees.

Penningmeester: Nellie van den Brandt-Boselie, 0411-678303 brabos@home.nl

Contributie is 20 euro. Rekeningnummer NL79Rabo0128712880

Secretaris en ledenadministratie: Hanneke van der Eerden, Liempdseweg 3, 5283RB Boxtel, 0411-684586 secretaris@heemkundeboxtel.nl

Website: www.heemkundeboxtel.nl

